

Manon sai hea eestimaise tenori

„Manon Lescaut” lavastuse tähtsaim saavutus on silmanähtav vokaalne kvaliteedihüpe, mille tegi Mart Madiste.

Peategelase Renato Des Grieux' rolli lauldes õigustab Madiste suurel teatri esitenori staatust. Võluva nimegelase armastaja osa lauldes saab ta hakkama nii selle lüüriiliste kui ka dramaatiliste tundetoonidega, tõustes mitmekülgseks ja haaravaks karakteriks. Juba armastus-avaldukes „Donna non vidi mai” oli kuulda uusi tundelisi värve. Laulja oli lahti saanud nasaalsest tämbriest, mis ei sobi kokku armastaja lüüriiliste episoodidega. Hääles oli ka vajalik kandvus. Õnnestunult leitud kostüüm ja parukas tegid Renato Des Grieux' elavaks hipikarakteriks, mis lavastuse reeglitega klappis. Kui millegi kallal norida, siis võib rääkida

Madiste vähesest lavalisest särtsust. Tema roll oli veenev, kuid lavalise kohaloleku poolest mitte just väga jõuline.

Sära puudumist ei saa ette heita nimegelast Manoni etendanud Aile Asszonyile, kes tundis ennast Puccini muusikas koduselt. Aga ka tema võttis esimese vaatuse ajal alles hoogu. Nii kuluski marjaks ära lavastaja Andrejs Žagars lavastuse transformatsioon, mis tõi vaatajad eelmise sajandi vallatutesse kuuekümnendatesse koos lühikeste lilleliste seelikute ja vabameelse õhustikuga. Nii et kui Manoni ja Renato armastusloo alguses jäigi särtsu väheseks, korvas selle ümbruse tundeline varjund.

Alates teisest vaatusest oli laval tegu peategelaste armastusloo ebaõnnestumistega, mida lauljad etendasid isegi paremini kui armumist. Manoni igatsev „In quelle trine morbide” oli suurepärase tundeline hüüe puhta ja tõelise armastuse järele. Šikk kuuekümnendate modernistlik luksus mõjus teises vaatuses glamuurselt ja Rauno Elbi lauldud Lescaut' rollis oli pahelisust ja aferismi.

Teise vaatuse edevas lüksuses, mille üks tähis oli Juuli

Lille võluva groteskiga esitatud Laulja roll, tuli välja Manoni loo aktuaalsus ja fenomeni seletus. Paljastus Manoni dilemma – valik tõusiklike püüdluste ja tõeliste hingeliste väärtuste vahel. Tragikoomilisel moel väljendus see Manoni ehete otsimises hetkel, kui oleks tulnud juba jalga lasta rikkur Geronte'i majast.

Peategelaste valikute klaar esitlemine tegi teise vaatuse põnevaks ja õnnestunuks. Siin oli teravust ja tragikoomikat. Mart Lauri imposantne rikkurist vanamees Geronte ei olnud aga sugugi mingi üleüürtsitatud karakter – ikka seline seltskondlikult arvestatav korralik alternatiiv. Aktsendid olid paigas.

Neljas tõi probleemid

Probleemseks osutus neljas vaatus, kus Puccini jättis Manoni suremise kahe peategelase etendada. Vokaalsele küljele on raske etteheiteid teha, kuid puudu jäi ansamblist. Kuidagi ei tekkinud dialoogi kahe armastaja vahel, kuigi mõlemad seisid silmitsi hukuga. Aile Asszonyi püüdis üksi jäänud Manoni aariat „Sola, perduta, abbandonata” esitades vaatust välja vedada, kuid hoolimata õnnestunud

Foto: Rauno Volmar

Peaosi mängivad Mart Madiste ja Aile Asszonyi.

vokaalsest saavutusest see ei õnnestunud. Lava koos mudellennukiga nurgas ja üksluise valgusega ei tahtnud toetada kahe armastaja viimaseid võitlusi. Asi sai tehtud, kuid finaali kõrghetk jäi olemata. See ei muutnud siiski lavastuse üldist skoori, mis jäi igal juhul positiivseks.

Esietenduse peategelaste kehastajatest oli Asszonyi esiletükkivalt särav ja jõuline, kuid ikkagi väärrib suuri kiidusõnu ka Mart Madiste. Tema jaoks on Puccini muusika ja Renato roll toonud tähelepanuväärse edasiminekulauljana. Kui veel õnnestuks esitusse suuremat energiat ja suhteid sisse tuua, oleks Estonia teatris uus lehekülj pööratud. Aga see ei ole üksi Madiste kätes – ansambli koostöö eeldab head tahet kõigilt osalistelt. ●

Manon Lescaut

Giacomo Puccini ooper
Muusikaline juht ja dirigent:

Arvo Volmer

Dirigent: Jüri Alperden

Lavastaja: Andrejs Žagars (Läti rahvuskooper)

Esietendus rahvusoperis Estonia
4. novembril